

Beloning

Voor het **ROA** constateren Dohmen en Falk dat de productiviteit van werknemers hoger ligt bij variabele beloning dan bij vaste. Dit verschil wordt verklaard doordat de variabele beloning mensen met meer uiteenlopende individuele kenmerken aantrekt. Daarnaast blijkt een variabele beloning beter afgestemd te zijn op de bereidheid van werknemers om risico's te nemen en op het zelfvertrouwen dat werknemers ervan ondervinden. De resultaten van het laboratoriumexperiment ondersteunen volgens de auteurs het belang van een multi-dimensionaal beloningssysteem, dat verschillende typen werknemers aanspreekt.

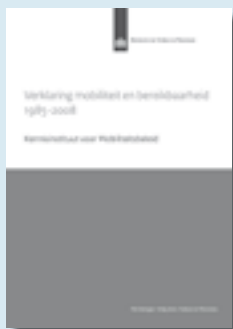
Dohmen, T. en A. Falk (2010) *Performance pay and multi-dimensional sorting; productivity, preferences and gender*. *ROA Researchmemoranda*, 2010(3).

Globalisering

Voor het **Tinbergen Instituut** stellen Swank en Visser vast dat de globalisering van markten vooral bijdraagt aan de verspreiding van *best practices* wanneer de besluitvorming over markten gecentraliseerd is. De auteurs laten modelmatig zien dat dit tot een uniformer gebruik van communicatietechnologieën leidt dan bij een gedecentraliseerd leerproces. Dit verbetert de communicatie van besluitvormers over lokale ervaringen en vergroot de kwaliteit van de genomen besluiten, waardoor de welvaart toeneemt.

Swank, O.H. en B. Visser (2010) *Decision making and a globalizing world*. *Tinbergen Institute Discussion Papers*, 034(1).

Mobiliteit

Voor het **KiM** verklaren Olde Kalter *et al.* de ontwikkelingen in de mobiliteit en bereikbaarheid in Nederland sinds 1985. Het totaal aantal reizigerskilometers is met veertig procent toegenomen tot 172 miljard. Volgens de auteurs is dit grotendeels toe te schrijven aan de groei van de automobiliteit. Het hoofdwegennet is vooral sinds 2000 veel minder bereikbaar geworden met 58 procent meer reistijdverlies in files. Dit werd volgens de auteurs veroorzaakt door de groei van de bevolking, de werkgelegenheid en het autobezit. Toch is de gemiddelde reistijd sinds 2000 gelijk gebleven, omdat het verkeer met name op tijden en wegen toenam waarop sneller gereden kan worden.

Olde Kalter, M.-J., H. van der Loop en L. Harms (2010) *Verklaring mobiliteit en bereikbaarheid 1985-2008. Ontwikkeling en verklaring van de mobiliteit en bereikbaarheid in Nederland*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Begroting

Voor het **Ministerie van Financiën** adviseert de Studiegroep Begrotingsruimte een pakket maatregelen ter waarde van anderhalf procent bbp om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te verbeteren in de komende kabinetsperiode. De studiegroep adviseert om het reeds voorbereide pakket aan houdbaarheidsmaatregelen door te voeren, inclusief de verhoging van de AOW-leeftijd. Extra maatregelen zijn wenselijk, bijvoorbeeld op het gebied van de zorg en de woningmarkt, om extra bezuinigingen te realiseren. Door aanpassing van bestaande arrangementen en maatregelen die de economische structuur versterken, kan het voortbestaan van collectieve basisvoorzieningen worden gecombineerd met budgettaire zekerheid. Ook adviseert de studiegroep een marge van een procent ten opzichte van de gewenste ontwikkeling van het begrotingssaldo voor de langere termijn, om zekerheid in te bouwen ten aanzien van neerwaartse begrotingsrisico's.

Ministerie van Financiën (2010) *Risico's en zekerheden. Rapport Studiegroep Begrotingsruimte*, 13.

Post

Voor **SEO** analyseren Baarsma *et al.* de snelheid waarmee nieuwe postbedrijven de gangbare werkovereenkomsten op basis van stukloon omzetten in arbeidsovereenkomsten. In 2009 hebben vakbonden en werkgevers een doel voor de nieuwe postbedrijven gesteld van minimaal tachtig procent postbezorgers met een arbeidsovereenkomst per 2012. Door lage posttarieven zijn ze minder in staat gebleken werknemers een dienstverband aan te bieden dan vorig jaar werd ingeschat. Daarom achten de auteurs het bereiken van het einddoel niet mogelijk zonder aanpassingen, zoals verhoging van de prijzen of van de arbeidsproductiviteit.

Baarsma, B., J.N.T. Weda en S. van Wijnbergen (2010) *Evaluatie ingroeimodel maart 2010*. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

Woonbeleid

Voor het **CPB** stellen Donders *et al.* dat hervorming van het Nederlandse woonbeleid gepaard kan gaan met belangrijke doelmatigheidswinsten. Het afschaffen of verminderen van belastingsubsidies voor koopwoningen, het vrijlaten van huren en een gelijke fiscale behandeling van kopen en huren zorgen voor een betere werking van de woningmarkt. Hierdoor krijgen huishoudens een grotere keuzevrijheid ten aanzien van hun woonsituatie en zal het aanbod van woningen beter aansluiten bij hun voorkeuren. De maatschappelijke baten van hervorming van het woonbeleid kunnen volgens de auteurs oplopen tot 7,5 miljard euro per jaar, terwijl negatieve koopkrachteffecten kunnen worden bestreden door verlaging van de belastingen en door de invoering van een woontoeslag die gericht is op inkomensondersteuning voor huishoudens met een laag inkomen.

Donders, J., G. Romijn en M. van Dijk (2010) *Hervorming van het Nederlandse woonbeleid*. *CPB Bijzondere Publicatie*, 84.

SINDS 1916

Schuldpapier

In haar statistisch bulletin constateert **DNB** dat de uitgifte van schuldpapier door banken zich in 2009 herstelde ten opzichte van 2008. Banken gaven 78 miljard euro meer uit aan schuldpapier dan dat ze aan aflossingen binnenkregen, terwijl de netto uitstaande schuld in 2008 juist licht daalde. De toename bestond voor 31 miljard euro uit geldmarktpapier, waardoor het aandeel kortlopende financiering toenam naar zestien procent van het uitstaande schuldpapier. De overheid loste het afgelopen jaar per saldo voor dertien miljard euro af, terwijl zij in 2008 nog voor 75 miljard euro emitteerde. Zij financierde dit uit terugvangsten van eerder verstrekte steun aan financiële instellingen. Niet-financiële instellingen gaven in 2009 per saldo voor zeventien miljard euro aan obligaties uit en voor twaalf miljard euro aan aandelen.

[De Nederlandsche Bank \(2010\) Herstel emissies op financiële markten in 2009. Statistisch Bulletin, maart, 9–15.](#)

Landbouw

Voor het **LEI** constateren De Bont en Van Everdingen dat het aantal bedrijfsopvolgers in de land- en tuinbouw snel daalt. In 2008 kende 27 procent van de bedrijfshoofden ouder dan vijftig jaar een opvolger, terwijl dit in 2004 een derde was en tussen 1988 en 2000 nog veertig procent. Dit verklaart volgens de auteurs grotendeels de jaarlijkse daling van drie procent van het aantal land- en tuinbouwbedrijven. Naarmate het bedrijf een grotere omvang en betere toekomstperspectieven heeft, is er op een groter deel van de bedrijven een opvolger. Daarnaast geldt dat het aandeel ondernemers jonger dan vijftig jaar toeneemt met de bedrijfsomvang. Kleine bedrijven komen met name voor in de akkerbouw en graasdierhouderij, zodat de auteurs in deze sectoren relatief minder bedrijfsopvolging verwachten dan in de tuinbouw en de intensieve veehouderij.

[Bont, K. de en W. van Everdingen \(2010\) Vooral veel kleine bedrijven zonder opvolger. Agri-monitor, april.](#)

Aandelen

Voor het **Tjalling C. Koopmans Research Institute** onderzoeken Spierdijk *et al.* de terugkeer van aandelenprijzen naar de trendwaarde in de periode 1900–2008. De prijzen op internationale aandelenmarkten blijken gemiddeld bijna veertien jaar nodig te hebben gehad om een neerwaartse schok voor de helft op te vangen. De resultaten suggereren dat de aanpassings-snelheid hoger was in tijden van economische onzekerheid, zoals ten tijde van de Grote Depressie in de jaren dertig. De auteurs verklaren dit uit belangrijke economische en politieke gebeurtenissen.

[Spierdijk, L., J.A. Bikker en P. van den Hoek \(2010\) Mean reversion in international stock markets. An empirical analysis of the 20th century. TKI Discussion Paper Series, 10\(07\).](#)

SINDS 1916

Wonen

Het **Ministerie van VROM en het CBS** beschrijven de ontwikkelingen op de woningmarkt in 2009. Huurders en woningeigenaren gaven respectievelijk 37 en 25 procent van hun netto besteedbaar inkomen uit aan huur en bijkomende woonlasten; dat is 600 en 810 euro per maand. De energiekosten zijn sinds 2006 met dertig procent toegenomen, maar in totaal is het aandeel van de woonlasten in het inkomen nagenoeg gelijk gebleven. De belangstelling voor een verhuizing binnen een half jaar is met vijftien procent gedaald. Volgens de auteurs krijgen de potentiële kopers de financiering niet rond en wachten doorstromers de verkoop van de eigen woning af. De daling van het aantal verkochte koopwoningen in 2009 bevestigt dit uitstelgedrag.

[Ministerie van VROM en CBS \(2010\) Het wonen overwogen. De resultaten van het WoonOnderzoek Nederland 2009. Den Haag: Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer; Centraal Bureau voor de Statistiek.](#)

Verplaatsen

Voor het **CEPR** onderzoeken Baumgarten *et al.* het verband tussen het verplaatsen van activiteiten naar het buitenland en de binnenlandse lonen. De resultaten laten zien dat de lonen van laaggeschoolde werknemers naar beneden gaan wanneer hun type activiteiten verplaatst wordt naar het buitenland. Dit effect is aanzienlijk sterker wanneer een type activiteit minder persoonlijk contact vereist met bijvoorbeeld klanten. Dit wijst er volgens de auteurs op dat arbeidsmarkteffecten van outsourcing niet alleen bestudeerd moeten worden aan de hand van het niveau van een baan, maar ook aan de hand van de mate waarin een baan van een bepaald niveau verplaatsbaar is.

[Baumgarten, D., I. Geishecker en H. Görg \(2010\) Offshoring, tasks and the skill-wage pattern. CEPR Discussion Papers, 7756.](#)

Meeliften

Voor **TILEC** vergelijken Serra-Garcia *et al.* verbale signalen met actieve bijdragen, in een situatie waarin twee spelers een publiek goed financieren. Als de speler met meer informatie over de exacte opbrengst van zijn bijdrage kiest voor het verbale signaal, dan kan hij meeliften op de bijdrage van de minder geïnformeerde speler. Uit een experiment blijkt dat woorden net zo veel invloed kunnen hebben als acties. Meeliftersgedrag blijkt beter te lonen wanneer de meer geïnformeerde speler over de opbrengsten praat dan wanneer hij over zijn bijdrage praat.

[Serra-Garcia, M., E. van Damme en J. Potters \(2010\) Which words bond? An experiment on signaling in a public good game. TILEC Discussion Paper, 2010\(16\).](#)